

Verksamhetsberättelse Professorsföreningen i Umeå 2023-2024

Professorsföreningen i Umeå är kanske Sveriges äldsta nu aktiva professorsförening, etablerad redan 1964. Professorsföreningens huvudsakliga uppgift är att verka för medlemmarnas fackliga och professionella intressen och för medlemsrekryteringen på orten. Vidare, att inom ramen för SULF:s totala verksamhet tillvarata och bevaka medlemmarnas fackliga, sociala och ekonomiska intressen. Deltagare i professorsföreningen är också representerade i den lokala SULF-styrelsen, vilket lett till en god samordning mellan professorsförening och lokalförening, samt i SULF:s förbundsstyrelse.

Styrelse

Professorsföreningens styrelse i Umeå består av en representant från varje fakultet vid Umeå universitet samt ordförande. Dessutom adjungeras sedan representanter från SLU-fakulteten i Umeå samt en emeritirepresentant. Dessa var tidigare valda medlemmar i styrelsen, men sedan stadgeändringen där Professorsföreningen i Umeå enligt SULF:s nya organisation övergick till delföreningar 2021 kan endast representanter inom lokalföreningen SULF/Umeå väljas till delföreningen. Enligt stadgeförändringen väljs nu styrelsen årligen.

En valberedning bestående av Louise Rönqvist och Guy Madison har berett förslagen på styrelseledamöter. Styrelsen består för närvarande av:

- Agneta Andersson, Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten
- Carina Keskitalo, ordförande
- Bo Nilsson, Humanistiska fakulteten
- Mikael Wiberg, Samhällsvetenskapliga fakulteten (vice ordförande)
- Åsa Hörnsten, Medicinska fakulteten.

Dessutom har till styrelsen adjungerats Kjell Jonsson, representant för Umeå Emeritiprofessorers Förening.

Adjungering har även sökts från SLU men är tillsvidare vakant.

Aktiviteter under 2023-2024

Styrelsen har under hela kalenderåret bedrivit sedvanlig styrelseverksamhet, med konstituerande styrelsemöte följande årsmötet, två styrelsemöten under hösten, samt två styrelsemöten under våren.

Under hösten 2023 har styrelsen bjudits in att delta vid emeritföreningens möte där Inge-Bert Täljedal (tidigare rektor) talade om sina memoarer "Privata gräv. Memoarer från universitet och samhälle". Seminarieverksamheten under hösten har genomförts genom lunchprat av Mikael Wiberg, vice ordförande i professorsföreningen tillika AI-forskare, som talade om "AI och undervisning - hot eller möjlighet?" under SULF-dagen. Den här inriktningen valdes delvis utifrån förslag från deltagare vid professorsföreningens årsmöte i juni, att ta upp etik- och ansvarsfrågor runt AI:s intrång i forskarvärlden.

Professorföreningen har också bidragit till Saco-S-rådet i Umeås arbete, genom att bland annat inbjudas att komma in med kommentarer på Saco-S remissvar till Umeå universitet angående regeringens kommande forskningspolitiska proposition, samt genom att ordförande och vice ordförande i professorföreningen deltagit för Saco-S-rådets räkning i utvärderingen av enheten för forskningsstöd och samverkan vid Umeå universitet. Föreningen har också fört vidare kommentarer för SULF:s centrala remissvar gällande regeringens forsknings- och innovationspolitik om behovet av fördelning av basanslag per befattningsbenämning (det vill säga inte bara ökade basanslag i stort som lärosätet fördelar, utan fördelning som är transparent och förutsägbar för den enskilde forskaren och läraren). En liknande kommentar har också skickats in till SULF:s förbundsstyrelsens utkast till verksamhetsinriktning 2025-2027.

Under våren 2024 har föreningen i samarbete med SULF/Umeå hållit lunchseminarier på temat akademisk frihet. Föreningen planerade tidigare att fortsätta diskutera frågan om forskningsetik, men eftersom regeringen i augusti mycket välkommet beslutade om en utredning om forskningsetik har planerade lunchprat runt detta skjutits fram. Föreningen har i stället beslutat att fokusera ämnesmässigt på akademisk frihet utifrån det stora fokus. Valet av detta skedde bland annat utifrån det stora fokus som lagts på detta utifrån regeringens uppdrag till UKÄ att sammanställa lärosätenas arbete runt akademisk frihet, samt även förslag från deltagare vid årsmötet i juni. Utifrån vad som sker bland annat med utredningen runt forskningsetik kommer sedan den fortsatta seminarieverksamheten att fastställas, och frågorna om forskningsetik möjligen lyftas igen.

Seminarierna om akademisk frihet under våren 2024 har hållits både på plats och på zoom och annonserats till alla sacco-anslutna, med uppemot femtio-talet deltagare totalt vid varje tillfälle. Talare vid seminarier har varit

- prorektor Katrine Riklund vid Umeå universitet, som talat om arbetet i universitetets nya strategiska råd för främjande av god forskningssed.
- Ulf Dalnäs, Göteborgs universitet, som talat om sitt arbete med Högskoleläckan som nyligen höll sitt jubileumswebinarium om akademisk frihet, samt
- Shirin Ahlbäck Öberg, Uppsala universitet, som talat om akademisk frihet bland annat utifrån sitt arbete för SULF.

Dessutom planerades ett lunchseminarium med Mats Alvesson, Lunds universitet, där han var tänkt att tala om akademisk frihet bland annat utifrån sin omfattande publicering runt universitetet som organisation. Seminariet behövde tyvärr ställas in eftersom Mats fick förhinder, men vi hoppas på att hålla seminariet vid ett senare tillfälle.

Under våren har styrelsen också varit inbjuden till ett gemensamt möte med styrelsen för SULF/Umeå, samt även kommenterat förslag till propositioner och motioner inför SULF:s nationella kongress i höst.

I juni planerar föreningen som brukligt att hålla årsmöte med inbjuden årsmötetalare (12 juni 2024). Talare är Cathrine Norberg, vicerektor för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Umeå universitet som talar om undervisning i förändring. Inbjudan har skickats till SULF-anslutna professorer att delta i årsmöte, seminarium och samkväm. Även Emeritiprofessorers förening i Umeå bjuds in att delta vid seminariet och samkvämet.